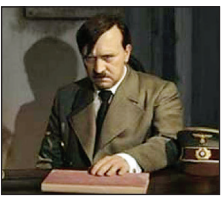

درنگ

کتابخانه هیتلر و جاه‌طلبی هایش

هیتلر تا زمان مرگش در ۵۶سالگی، صاحب ۱۶هزار جلد کتاب بود. برای او، کتابخانه نمایانگر یک سرچشمه هنری و منبع استعاری دانشش و الهام بود.

انتشارات علوم نوین «کتابخانه خصوصی هیتلر؛ کتاب‌هایی که زندگی او را شکل دادند» نوشته تیموتی ریکر را با برگردان کامیاب شهرباری به فارسی منتشر کرده است. هیتلر مردی بود که بیشتر به سوزاندن کتاب‌ها شهرت داشت تا جمع‌آوری آنها، با این حال تا زمان مرگش صاحب ۱۶هزار جلد کتاب بود. او عمیقاً به طرف کتاب جذب شد و نامتی‌های فکری خود را فرو نشاند و جاه‌طلبی‌های متعصانه‌اش را تعدیه کرد. انطور که ادعای می‌کرد او با حرص و ولع، حداقل یک کتاب در هر شب و گاهی اوقات بیشتر می‌خواند.

به عقیده او «دون کیشوت»، «ابن‌سینون کروزونه»، «کلبه عمو تام» و «سفرهای گالیور» در زمره آثار بزرگ ادبیات جهان هستند. آدولف هیتلر تنها یک کتابخوان نبود بلکه یک مجموعه‌دار بزرگ کتاب نیز به شمار می‌رفت.

یانت فلاور نویسنده روزنامه‌نگار آمریکایی (۱۹۹۲-۱۹۸۷) در سال ۱۹۳۵ در نشریه نیویورک چنین نوشت: این دیکتاتور کتابخانه‌های مشتعل بر ۶هزار جلد کتاب داشت که چند سال بعد موجودی آن به ۱۶هزار و ۳۰۰ جلد افزایش یافت. انتشارات علوم نوین این کتاب را ۲۹۴صفحه به‌بهای ۱۵۰هزار تومان منتشر کرده‌است.

درچچه

ملکه جنایت روی نیمکت شهر

مجمسه برنزی «آگاتا کریستی» در اندازه واقعی در شهر آکسفوردشایر

انگلستان، جایی که این رمان نویس جنایی پیش از ۴۰سال در آن زندگی می‌کرده رونمایی شد.

به گزارش همشهری، به نقل از گاردین، «بن نویستون دیویس» مجسمه‌سازی که بنای یادبود «آگاتا کریستی» را در لندن طراحی کرده است، در ویدئویی در یوتوب درباره این مجسمه گفت: این مجسمه «آگاتا کریستی» را در حالی نشان می‌دهد که گویی سرنخی برای یکی از داستان‌های خود پیدا کرده‌است. کریستی» در سال ۱۹۲۴ خانه وینتر بروک را که در ساحل رودخانه تیمز در نزدیکی والینگفورد قرار داشت خرید. بسیاری از کتاب‌های او در این خانه نوشته شده که تا زمان مرگش در سال ۱۹۷۶ اقامتگاه اصلی او باقی ماند. او در حیاط کلیسای سنت در جنوب والینگفورد دفن شده‌است.

این مجسمه در نزدیکی موزه والینگفورد قرار دارد که نمایشگاهی دائمی به نام «در خانه و مالکسه جنایت» را در خود جای داده است و عکس‌ها و نامه‌هایی را از زمانی که نویسنده در آن منطقه زندگی کرده است نمایش می‌دهد. «آگاتا کریستی» از نویسندگان برجسته ادبیات جنایی انگلیس است که حدود ۸۰رمان پلیسی او و خلق کارآگاهان نام‌آشنایی چون «هرکول پوارو» و «خانم مارپل» موجب شد تا لقب «ملکه جنایت» را بگیرد. کتاب‌های او همه به فارسی هم ترجمه شده‌اند و نزدیک‌های جهانی گنسن نیز او را به عنوان نویسنده پر فروش ترین کتاب‌های جنایی و دومین نویسنده پر فروش تاریخ ادبیات جهان دانسته است. همچنین سریال‌ها و تله‌فیلم‌های بسیاری براساس داستان‌های پلیسی جذاب کریستی ساخته شده و به نمایش درآمده‌اند.

اندیشه

نقد نظری مارکس

کتاب «کارل مارکس» با زیرعنوان (زندگی و محیط) نوشته «آزپایا برلین» را رضا رضایی به فارسی برگردانده و از سوی نشر ماهی به چاپ ششم رسیده است. اگرچه آزپایا برلین در نوعی تقسیم‌بندی، فیلسوفی لیبرال به‌شمار می‌آید، بسیاری از افراد زندگی نامه

کارل مارکس به قلم او اثری منصفانه می‌دانند که در آن برخی از نظرات مارکس را نقد کرده است. کارل مارکس (زندگی و محیط) نخستین کتاب برلین است و زمانی که آن را نوشت ۳۰سال بیشتر نداشت. برای اولین‌بار در همین کتاب است که برلین استعداده ویژه خود را در تاریخ‌نگاری اندیشه نشان داده است. مارکس برلین، چه‌ره جالبی است، زیرا از سویی ثمره نهضت روشنگری است اما از سوی دیگر نتیجه‌شورش رمانتیک علیه نهضت روشنگری محسوب می‌شود. ویژگی کتاب همان ویژگی اصلی کارهای برلین است: ایجاد رابطه میان اندیشه و محیط سیاسی و اجتماعی. آزپایا برلین (۶ژوئن ۱۹۰۹ - ۵نوامبر ۱۹۹۷) فیلسوف سیاسی، اندیشه‌نگار و نظریه‌پرداز سیاسی و استناد‌دان‌شگاه و جستارنویسی بریتانیایی بود که تقریباً اغلب آثار نوشتاری و کتاب‌های او در ایران به فارسی ترجمه شده‌اند. نشر ماهی، به تازگی چاپ ششم این کتاب ۶۸صفحه‌ای را به بهای ۲۲۰هزار تومان منتشر کرده است.

ارسال ۵۰۰ نقاشی به مسابقات زاین

فتح‌الله فرعی، رئیس هیأت‌مدیره انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان: در سی‌ویکمین دوره مسابقه جهانی نقاشی کودکان ۲۰۲۳ زاین حضور داریم و ۵۰۰نقاشی به این مسابقات ارسال کرده‌ایم. البته آثار رسیده به انجمن بیش از ۵۰۰نقاشی بود که ۳۰نقاشی به لحاظ رعایت نکردن قوانین فیزیکی آثار، قابل ارسال نبود.

۱۰ روایت خواندنی از زندگی امام هشتم

نگاهی به چند کتاب درباره امام رضاؑ که با اقبال عمومی روبه‌رو بوده‌اند

گزارش روزنامه‌نگار علی‌الله سلیمی

زندگی و سیره امام هشتم، حضرت امام رضا(ع) همانند سایر امامان معصوم(ع) سردشار از آموزه‌های دینی برای دوستداران آن حضرت و همه علاقه‌مندان به مفاهیم معنوی و دینی است و از دیرباز مورد علاقه اهالی قلم هم بود که براساس این زندگی و سیره متعالی، آثار ادبی متعددی را خلق و منتشر کنند. کتاب‌های زیادی درباره زندگی و سیره امام رضا(ع) به قلم نویسندگان مختلف و اغلب نام‌آشنا تالیف و منتشر شده که در آستانه سالروز شهادت آن امام همام، تعداد ۱۰اعنوان از این کتاب‌ها را با هم مرور می‌کنیم.

زیارت امام رضاؑ

سیدمهدی شجاعی، از نویسندگان مطرح معاصر است که در میان مجموعه آثارش، بیشتر حجم نوشته‌هایش در ردیف ادبیات آمیبی قرار می‌گیرد و یکی از کتاب‌های معروف او در این زمینه، اثری با عنوان «زیارت امام رضا(ع)»، متن زیارت‌نامه امام رضا(ع) به همراه ترجمه آن اثر است. انتشارات نیستان مجموعه‌ای ۴جلدی با نام نیا‌نیش‌ها و زیارت‌ها در قطع کوچک به چاپ رسانده که این کتاب جزو همین مجموعه است. در این کتاب می‌خوانیم: پدر و مادرم به فدایت ای سرور و مولای من! آمده‌ام که به زیارتت و سر نهاده‌ام بر آستان کرامتت و پناه آورده‌ام به آغوش رافتت، خسته‌ای بار گناهی که بر دوش انداشته‌ام و ظلمی که بر نفس خویش روا داشته‌ام، پس در روزگار فقر و فلاکت و درماندگی، سفارش‌م را به خدا و شفاعت‌م را پیش خدا کن.

پنجشنبه فیروزهای

نویسندگان ایرانی بسیاری کوشیده‌اند عرض ارادت خود به مقام شامخ تامن‌الحجج، حضرت امام رضا(ع) را در قالب داستان و رمان نشان دهند. یکی از این افراد، سارا عرفانی، داستان نویس معاصر است که با کتاب «پنجشنبه فیروزه‌ای» سراغ این موضوع رفته و اثر خود را در قالب رمان نوشته و منتشر کرده است. در این داستان، چند دختر دانشجو که برای زیارت به شهر مشهد مقدس می‌روند با چالش‌هایی دینی روبه‌رو می‌شوند. این اثر داستانی جوان‌پسند با درونمایه‌ای دینی است که به دور از علت‌ها و معلول‌ها قرار می‌گیرد. کریمار دختران دانشجو می‌شوند و ذهن آنها را واگویی می‌کند. نویسنده در این کتاب اندیشه، نگاه و زندگی مؤمنانه را از زاویه دید یک دختر جوان در بستر رویدادهایی که داستان پیش می‌آید، به زیبایی و ظرافت تمام نشان داده است. زبان کتاب هم ساده و صمیمی است و مخاطب به سرعت با آن ارتباط برقرار می‌کند.

حریم

وجود پربرکت آستان مبارک امام هشتم، تامن‌الحجج در شهر مذهبی مشهد مقدس، بسستر مناسبی برای تالیف داستان‌هایی به حال و هوای حاکم بر این شهر مذهبی و کرامات امام رضا(ع) است که اغلب نویسندگان از آن بهره می‌نرسد. صادق کریمار، از نویسندگان نام‌آشنا هم یکی از این افراد است که رمان «حریم» را در چنین حال و هوایی تالیف و منتشر کرده است.

داستان در تهران و مشهد اتفاق می‌افتد و در این بین، شخصیت‌ها زنجیروار به یکدیگر متصل شده و در بسستری از علت‌ها و معلول‌ها قرار می‌گیرند. کریمار در رمان «حریم»، شخصیت‌هایی پیش روی خواننده می‌گذارد که از یکدیگر فرامی‌کنند ولی دست آخر، قدرت کشش و جذب امام هشتم(ع)، آنها را برهمین خودگرد می‌آورد و پیش از آنکه آنان سرنوشتی شوم و غیرقابل بازگشت پیدا کرده یا به سراغ دیگر بشتابند، متوجه اعمال و کارهایشان می‌شوند.

بار باران

کتاب داستانی «بار باران» نوشته زنده‌یاد سعید تشکری، داستان‌نویس نام‌آشنای معاصر است. وی در کتاب بار باران، به اعماق تاریخ در محدوده مشهد سرک کشیده و داستانی خلق کرده که پیوند تاریخ و فرهنگ این دیار را برجسته می‌کند به‌ویژه ارادت گوهرشاد بیگم به آستان مبارک امام رضا(ع). کتاب حاضر، داستانی از زندگی گوهرشاد بیگم عروس تیموری است. او و شاه‌رخ، پس از اینکه تیمور از دنیا رفت، به‌سوی هرات سفر می‌کنند تا سمرقینی را که او برایشان به یادگار گذاشته است، پادشاهی کند. حال این پادشاهی به نام شاهرخ و گوهرشاد است. آنان در طوس به مادر گوهرشاد می‌رسند که بیمار است و خبری می‌شوند. سلطانی به نام رضا(ع) شای عرب و عجم، ترک و تاتار را با پهای شکستن دل می‌دهد. گوهرشاد با شنیدن این خبر با خود عهد می‌کند اگر مادرش شاد گرفت، خانه‌ای در کنار بارگاه سلطانی رضا(ع) بسازد.

به بلندای آن‌ردا

نویسندگان نسل جدید هم به نوبه خود به کرامات و شخصیت امام رضا(ع) پرداخته‌اند. سیدعلی شجاعی در کتاب «به بلندای آن‌ردا» داستانی از کرامات امام رضا(ع) روایت می‌کند که روایتی متفاوت از زندگی این شخصیت بزرگ تاریخ اسلام است. نویسنده در این کتاب، داستانی مذهبی درباره کرامات امام رضا(ع) نوشته اما آنچه این کتاب را به اثری متفاوت بدل کرده، این است که او، داستانش را از زاویه دید شفی‌ترین مرد زیسته در دوران زندگی امام رضا(ع) نوشته است و از زبان او به شرح زندگی و کرامات وی می‌پردازد. همین موضوع هم سبب شده تا این روایت، جذاب‌تر از کتاب‌های دیگر با همین موضوع و حال و هوا باشد. در کتاب با فلش‌بک‌هایی روپوش می‌شویم که در نهایت به بیان روایتی پویا و سیر تاریخی زندگی امام رضا(ع) و فراز و فرودهای زندگی این شخصیت مهم و تأثیرگذار می‌پردازد.

دستیابی به نسخه‌های خطی کشورمان

علیرضا مختاریپور، رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران: برای دستیابی به نسخه‌های خطی در کشورهای مختلف ازجمله هند با رایزن فرهنگی ایران در هند مذاکره کردیم و وزارت خارجه ایران نیز نسبت به این مسئله حساسیت به خرج داده است. همچنین درحال رایزنی با هند برای دیجیتالی‌سازی نسخه‌های خطی هستیم.

یادداشت

سیدمجید نبوی

معیارهای نقد طرح جلد کتاب

یکی از مباحثی که در نقد یک کتاب مطرح است نقد طرح جلد کتاب است. سؤال مهم در این رابطه این است که طرح جلد کتاب را چگونه و براساس چه معیارهایی می‌توان نقد کرد؟ یا معیارهای طرح جلد خوب برای یک کتاب چیست؟ در واقع نقد طرح جلد کتاب یکی از جنبه‌های مهم در پژوهش‌هایی با عنوان «نقد کتاب» است و معمولاً در نقد کتاب، نخستین چیزی که مورد توجه ناقد قرار می‌گیرد طرح جلد است؛ بنابراین باید توجه ویژه‌ای به آن بشود. طرح جلد کتاب یک عنصر تأثیرگذار بر جذابیت و فهم کتاب است. در نقد طرح جلد کتاب می‌توان به موارد زیر توجه کرد:

- دقت در نحوه طراحی و هنر استفاده‌شده در جلد کتاب:** ابتدا باید به نحوه طراحی جلد کتاب و هنر استفاده‌شده در طراحی توجه کنید و به این سؤالات پاسخ بدهید. آیا طرح جلد جذاب است؟ آیا هنر استفاده شده به‌خوبی با موضوع کتاب هماهنگ است؟ آیا طراحی جلد باعث جلب توجه و ترغیب مخاطب به خرید و مطالعه کتاب می‌شود؟
- دقت در استفاده از رنگ‌ها و نمادها:** برای نقد طرح جلد کتاب، باید به استفاده از رنگ‌ها، نمادها، تصاویر و عناصر دیگر در طراحی جلد کتاب توجه کرد و این سؤال را پرسید که آیا این عناصر به خوبی پیام و مضمون کتاب را منعکس می‌کنند؟
- دقت در مواد و تکنیک‌های استفاده‌شده:** برخی از کتاب‌ها از مواد خاص برای طراحی جلد استفاده می‌کنند، مانند جلد چرمی یا برجستگی‌های ویژه و…، ناقد کتاب می‌تواند به این مواد و تکنیک‌های استفاده‌شده توجه کند و آنها را ارزیابی کند و به این سؤال‌ها پاسخ دهد که آیا استفاده از اینگونه مواد، مناسب و تأثیرگذار بوده است یا خیر؟ و یا اینکه سبب جذابیت کتاب شده یا نه؟

- دقت در هدف طرح جلد:** باید دقت کنید تا متوجه این مسئله شوید که هدف طرح چیست؟ آیا طراح در هدف خود موفق بوده یا خیر؟ آیا هدف طراحی جلد ایجاد جذابیت برای مخاطبان عمومی است یا مخاطبان خاصی را مدنظر قرار داده است؟ و در این کار به چه میزان موفق بوده است؟
- دقت در تطابق طرح جلد با محتوای کتاب:** تطابق طرح جلد کتاب با مضمون کتاب یکی از موارد مهم در نقد طرح جلد کتاب است و به‌معنای ارتباط و همخوانی بین طراحی جلد کتاب و محتوای داخلی آن است. برای نقد از این جنبه باید به این سؤال پاسخ داد که آیا تصاویر، نمادها و رنگ‌های استفاده شده در طرح جلد به‌خوبی موضوع کتاب را منعکس می‌کند یا خیر؟
- به‌طور کلی باید گفت** که طرح جلد کتاب باید پیام و محتوای اصلی کتاب را به‌خوبی انتقال دهد. اگر کتاب تاریخی است، طرح جلد باید این پیام را انتقال دهد. اگر کتاب رمان است، جلد کتاب باید خواننده را به محتوای کتاب، رهنمون کند.
- خلاصیت و اصالت:** طرح جلد باید اصیل و خلاقانه باشد. یعنی نباید به شکلی کلیشه‌ای شده از طرح‌های دیگر باشد. خلاقیت در طراحی می‌تواند به جلب توجه و ماندگاری در ذهن مخاطب کمک کند.
- فرمت و سبک نوشتاری:** فرمت و سبک نوشتاری در نوشتارهای متنی روی جلد نیز مهم است. این عناصر باید با دقت، جذاب، زیبا و با مضمون کتاب همخوانی داشته باشند و نمایانگر هویت و اهداف کتاب باشند.

به‌طور کلی باید گفت که نقد طرح جلد کتاب باید به‌صورت منصفانه و با توجه به معیارهای مذکور صورت گیرد و باید از زیاده‌ای و نقدهای موجه و سازنده را به طراح جلد و ناشر یا نویسنده کتاب ارائه داده تا در ویراست‌های بعدی، اصلاحات انجام و کیفیت طرح جلد بیشتر شود.

خبر

دیوارنگاره «سعدی» در امیرکبیر

دیوارنگاره استاد سخن «سعدی» با تأکید بر نگارگری‌های کهن فارسی و بیت معروف «بنی‌آدم اعضای یکدیگرند / که در آفرینش ز یک گوهرند» به هنرمندی رضا دلوند در ۱۳مترمربع توسط سازمان زیباسازی تهران رونمایی شد. به گزارش همشهری، نقاشی دیواری رونمایی شده در خیابان امیرکبیر، برگرفته از نگارگری ایرانی، خطاطی و شعری از سعدی شیرازی ملقب به حکیمانه از عناصر فرهنگی روزمره که آمیزه‌ای از فرهنگ ایران باستان و قرآن و حدیث است، یکی از اشکال روح هنر و ادب ملی است و با تأثیرات بصری و آفرینش زیبایی و هماهنگی فرم و ریتم، نقش ارزشمندی در هویت بصری دارد که توسط سازمان زیباسازی در معابر شهری تهران صورت گرفته است.